

**UJEDINJENE
NACIJE**

Međunarodni sud za krivično gonjenje
osoba odgovornih za teška kršenja
međunarodnog humanitarnog prava
počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od
1991. godine

Predmet br. IT-04-74-T

Datum: 17. juli 2008.

Original: FRANCUSKI

PRED PRETRESNIM VIJEĆEM III

U sastavu: sudija Jean-Claude Antonetti, predsjedavajući
sudija Árpád Prandler
sudija Stefan Trechsel
sudija Antoine Kesia-Mbe Mindua, rezervni sudija

Sekretar: g. Hans Holthuis

Odluka od: 17. jula 2008.

TUŽILAC

protiv

**Jadranka PRLIĆA
Brune STOJIĆA
Slobodana PRALJKA
Milivoja PETKOVIĆA
Valentina ČORIĆA
Berislava PUŠIĆA**

JAVNO s POVJERLJIVIM DODATKOM

**ODLUKA PO ZAHTJEVU OPTUŽENOG PETKOVIĆA ZA PRIVREMENO PUŠTANJE NA
SLOBODU**

Tužilaštvo:

g. Kenneth Scott
g. Douglas Stringer

Obrana:

g. Michael Karnavas i gđa Suzana Tomanović za Jadranka Prlića
gđa Senka Nožica i g. Karim A. A. Khan za Brunu Stojića
g. Božidar Kovačić i gđa Nika Pinter za Slobodana Praljka
gđa Vesna Alaburić i g. Nicholas Stewart za Milivoja Petkovića
gđa Dijana Tomašegović-Tomić i g. Dražen Plavec za Valentina Čorića
g. Fahrudin Ibrišimović i g. Roger Sahota za Berislava Pušića

I. UVOD

1. Pretresno vijeće III (dalje u tekstu: Vijeće) Međunarodnog suda za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje u tekstu: Međunarodni sud) rješava po zahtjevu optuženog Milivoja Petkovića (dalje u tekstu: optuženi Petković) za privremeno puštanje na slobodu, koji su branioci optuženog Petkovića (dalje u tekstu: Petkovićeva odbrana) podnijeli kao povjerljiv 1. jula 2008.

II. HISTORIJAT POSTUPKA

2. Dana 1. jula 2008. Petkovićeva odbrana je podnijela povjerljivi "Zahtjev za privremeno puštanje na slobodu Milivoja Petkovića" (dalje u tekstu: Zahtjev), u kojem traži privremeno puštanje na slobodu optuženog Petkovića iz humanitarnih razloga u Republiku Hrvatsku koliko god to Vijeće smatra prikladnim tokom ljetne pauze u radu Suda 2008. godine.¹

3. Dana 10. jula 2008. Tužilaštvo (dalje u tekstu: tužilaštvo) je podnijelo povjerljivi objedinjeni odgovor ("*Prosecution Consolidated Response to Defense Applications for Provisional Release During the Summer Recess*" /Objedinjeni odgovor tužilaštva na zahtjeve odbrane za privremeno puštanje na slobodu tokom ljetne pauze u radu Suda/) (dalje u tekstu: Odgovor), kojim se tužilaštvo protivi privremenom puštanju na slobodu optuženog Petkovića.²

III. MJERODAVNO PRAVO

4. Pravilo 65(A) Pravilnika o postupku i dokazima (dalje u tekstu: Pravilnik) propisuje da optuženi, nakon što je pritvoren, može biti pušten na slobodu samo na osnovu naloga Vijeća. U skladu s pravilom 65(B), Vijeće može izdati nalog za puštanje na slobodu samo nakon što zemlji-domaćinu i državi u koju optuženi traži da bude pušten da priliku da se izjasne i samo ako se uvjerilo da će se optuženi pojaviti na suđenju i da, u slučaju puštanja na slobodu, neće predstavljati opasnost ni za jednu žrtvu, svjedoka ni bilo koju drugu osobu.

¹ Zahtjev, str. 1, 31.

² Odgovor, par. 2, 30-33, 49.

Prijevod

5. Prema ustaljenoj praksi Međunarodnog suda, odluka da se odobri ili odbije privremeno puštanje na slobodu na osnovu pravila 65 Pravilnika predstavlja diskreciono pravo Vijeća.³ Kako bi ocijenilo da li su ispunjeni uslovi propisani pravilom 65(B) Pravilnika, Vijeće treba da uzme u obzir sve relevantne okolnosti koje bi svako pretresno vijeće razumno uzelo u obzir prilikom donošenja svoje odluke.⁴ Vijeće zatim mora da obrazloži svoju odluku u vezi s tim pitanjima.⁵ Relevantnost navedenih faktora i težina koja će im biti data procjenjuje se od slučaja do slučaja.⁶ S obzirom na to da se prije svega zasniva na činjenicama u datom predmetu, svaki zahtjev za privremeno puštanje na slobodu razmatra se u svjetlu konkretne situacije optuženog.⁷ Vijeće tu situaciju mora razmotriti u trenutku donošenja odluke o privremenom puštanju na slobodu, ali i u mjeri u kojoj je to moguće imati u vidu kako će situacija izgledati u trenutku kad se optuženi bude trebao vratiti pred Međunarodni sud.⁸

6. U skladu s nedavnom jurisprudencijom Žalbenog vijeća, okončanje izvođenja dokaza tužilaštva predstavlja značajnu promjenu situacije koja iziskuje novu i detaljnu procjenu rizika od bijega

³ *Tužilac protiv Jovice Stanišića i Franka Simatovića*, predmet br. IT-03-69-AR65.4, Odluka po žalbi tužioca na Odluku o privremenom puštanju na slobodu i zahtevima za izvođenje dodatnih dokaza na osnovu pravila 115, 26. jun 2008. (dalje u tekstu: Odluka u vezi s *Jovicom Stanišićem*), par. 3; *Tužilac protiv Milutinovića i drugih*, predmet br. IT-05-87-AR65.2, Odluka po Interlokutornoj žalbi na odbijanje privremenog puštanja na slobodu tokom zimske pauze, 14. decembar 2006. (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Milutinović*), par. 3; *Tužilac protiv Popovića i drugih*, predmet br. IT-65-88-AR65.2, Odluka po Interlokutornoj žalbi odbrane na Odluku Pretresnog vijeća kojom se odbija Zahtjev Ljubomira Borovčanina za privremeno puštanje na slobodu, 30. jun 2006, par. 5; *Tužilac protiv Prlića i drugih*, predmet br. IT-04-74-AR65.7, Odluka po "Žalbi tužioca na Odluku po Zahtjevu optuženog Petkovića za privremeno puštanje na slobodu od 31. marta 2008.", 21. april 2008. (dalje u tekstu: Odluka u vezi s *Petkovićem*), par. 5; *Tužilac protiv Prlića i drugih*, predmet br. IT-04-74-AR65.8, Odluka po "Žalbi tužioca na Odluku po Zahtjevu za privremeno puštanje na slobodu optuženog Prlića" od 7. aprila 2008., 25. april 2008. (dalje u tekstu: Odluka u vezi s *Prličem* od 25. aprila 2008.), par. 7.

⁴ *Tužilac protiv Miće Stanišića*, predmet br. IT-04-79-AR65.1, Odluka po Interlokutornoj žalbi tužilaštva na Odluku o privremenom puštanju na slobodu optuženog Miće Stanišića, 17. oktobar 2005. (dalje u tekstu: Odluka u vezi s *Mićom Stanišićem*), par. 8; Odluka u vezi s *Jovicom Stanišićem*, par. 35; Odluka u vezi s *Petkovićem*, par. 8; Odluka u vezi s *Prličem* od 25. aprila 2008., par. 10.

⁵ Odluka u vezi s *Jovicom Stanišićem*, par. 35; Odluka u vezi s *Petkovićem*, par. 8; Odluka u vezi s *Prličem* od 25. aprila 2008., par. 10; Odluka u vezi s *Mićom Stanišićem*, par. 8.

⁶ Odluka u vezi s *Jovicom Stanišićem*, par. 35; Odluka u vezi s *Petkovićem*, par. 8; Odluka u vezi s *Prličem* od 25. aprila 2008., par. 10.

⁷ *Tužilac protiv Boškskog i Tarčulovskog*, predmet br. IT-04-82-AR65.1, *Decision on Johan Tarčulovski's Interlocutory Appeal on Provisional Release* /Odluka po Interlokutornoj žalbi Johana Tarčulovskog u vezi s privremenim puštanjem na slobodu/, 4. oktobar 2005. (dalje u tekstu: Odluka u vezi s *Tarčulovskim*), par. 7; Odluka u vezi s *Jovicom Stanišićem*, par. 35; Odluka u vezi s *Petkovićem*, par. 8; Odluka u vezi s *Prličem* od 25. aprila 2008., par. 10; Odluka u vezi s *Mićom Stanišićem*, par. 8.

⁸ Odluka u vezi s *Jovicom Stanišićem*, par. 35; Odluka u vezi s *Petkovićem*, par. 8; Odluka u vezi s *Prličem* od 25. aprila 2008., par. 10; Odluka u vezi s *Mićom Stanišićem*, par. 8.

Prijevod

optuženog.⁹ U tim uslovima pretresno vijeće, čak i kad je uvjereno da su pružene dovoljne garancije, može iskoristiti svoja diskreciona ovlaštenja da odobri privremeno puštanje na slobodu samo ako dovoljno jaki humanitarni razlozi prevagnu u tom smjeru.¹⁰ Stoga privremeno puštanje na slobodu "u kasnoj fazi postupka treba odobriti samo ukoliko postoje dovoljno uvjerljivi humanitarni razlozi koji opravdavaju puštanje. Nadalje, čak i ukoliko se utvrdi da je privremeno puštanje na slobodu opravdano u svjetlu prirode okolnosti, dužina njegovog trajanja ipak bi trebala biti srazmjerna ovim okolnostima".¹¹

7. Međutim, prema jurisprudenciji Žalbenog vijeća, Vijeće je u najboljem položaju da ocijeni da li proceduralne okolnosti, kao što su, na primjer, okončanje izvođenja dokaza tužilaštva, povećavaju rizik od bijega za vrijeme privremenog boravka na slobodi.¹²

IV. ARGUMENTI STRANA U POSTUPKU

8. Kako bi potkrijepila Zahtjev, Petkovićeva odbrana ističe 1) da je optuženi Petković šest puta bio privremeno pušten na slobodu i da je u potpunosti poštovao uslove i garancije za pristupanje Sudu koje je u odlukama po tom pitanju odredilo Vijeće;¹³ 2) da je tokom prethodnih privremenih puštanja na slobodu Vijeće smatralo da su uslovi propisani pravilom 65(B) Pravilnika u vezi s optuženim Petkovićem ispunjeni;¹⁴ 3) da prisutnost optuženog Petkovića nije neophodna tokom ljetne pauze u radu Suda;¹⁵ 4) da rizik od bijega optuženog Petkovića u odnosu na ranija privremena puštanja na slobodu nije povećan nakon odluke Vijeća na osnovu pravila 98*bis* Pravilnika;¹⁶ 5) da lične prilike optuženog Petkovića, koji nikad nije živio u inostranstvu, koji ne govori nijedan strani jezik i nikad ranije nije bio osuđen ili optužen, nisu takve da mu omogućuju bijeg izvan teritorije bivše Jugoslavije;¹⁷ 6) da se optuženi Petković 5. aprila 2004. dobrovoljno predao Međunarodnom sudu;¹⁸ 7) da je vladanje optuženog Petkovića u pritvoru u Pritvorskoj jedinici primjerno;¹⁹ 8) da

⁹ *Tužilac protiv Prlića i drugih*, predmet br. IT-04-74-AR65.5, Odluka po objedinjenoj žalbi tužilaštva na odluke o privremenom puštanju na slobodu optuženih Prlića, Stojića, Praljka, Petkovića i Ćorića, 11. mart 2008. (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Prlić* od 11. marta), par. 20.

¹⁰ Odluka u predmetu *Prlić* od 11. marta 2008., par. 21; Odluka u vezi s *Prlićem* od 25. aprila 2008., par. 16; Odluka u vezi s *Petkovićem*, par. 17.

¹¹ Odluka u vezi s *Petkovićem*, par. 17; Odluka u vezi s *Prlićem* od 25. aprila 2008., par. 16.

¹² Odluka u predmetu *Milutinović*, par. 15.

¹³ Zahtjev, par. 2-3, 5-6.

¹⁴ Zahtjev, par. 4, 7.

¹⁵ Zahtjev, par. 9.

¹⁶ Zahtjev, par. 11.

¹⁷ Zahtjev, par. 11.

¹⁸ Zahtjev, par. 11.

Prijevod

nema nikakvog rizika da će optuženi Petković predstavljati prijetnju za žrtve, svjedoke ili bilo koju drugu osobu;²⁰ 9) da je Vlada Republike Hrvatske pružila garancije za privremeno puštanje na slobodu optuženog Petkovića i da je Vlada Republike Hrvatske uvijek poštovala sve obaveze shodno uslovima koje odredi Vijeće;²¹ i na kraju, 10) da optuženi Petković izjavljuje da će poštovati uslove i ograničenja koja odredi Vijeće i predlaže u tom pogledu više mjera, kao što su boravak u granicama koje odredi Vijeće, predavanje pasoša hrvatskim vlastima ili suzdržavanje od svakog kontakta s medijima.²²

9. Kao uvjerljive humanitarne razloge koje smatra dovoljnim i koji opravdaju privremeno puštanje na slobodu optuženog Petkovića, Petkovićeva odbrana podsjeća na argumente koje je već navela u prilog svom zahtjevu za privremeno puštanje na slobodu od 17. marta 2008., propraćen dopunom od 21. marta 2008.,²³ posebno zdravstveno stanje supruge i majke optuženog Petkovića.²⁴ S tim u vezi Petkovićeva odbrana je Vijeću dostavila više ljekarskih potvrda, od 18 marta 2008., 16. maja 2008., te 1. i 2. juna 2008., u kojima se navodi loše zdravstveno stanje supruge i majke optuženog Petkovića,²⁵ koje bi on htio posjetiti.²⁶

10. Petkovićeva odbrana se osim toga poziva na Obrazloženje odluke u vezi s *Pušićem*, koje je Žalbeno vijeće izdalo 23. aprila 2008.²⁷ i u kojem je potvrdilo da ne postoji zahtjev da se dokaže

¹⁹ Zahtjev, par. 11.

²⁰ Zahtjev, par. 12-14.

²¹ Zahtjev, par. 27-28.

²² Zahtjev, par. 29-31.

²³ "Motion of Milivoj Petković for Provisional Release during the Remainder of the Period between Close of Prosecution Case and Beginning of Defence Case" /"Zahtjev Milivoja Petkovića za privremeno puštanje na slobodu tokom preostalog perioda između okončanja izvođenja dokaza tužilaštva i početka izvođenja dokaza odbrane/, 17. mart 2008.; "Addendum to the Annex of the Motion of Milivoj Petković for Provisional Release during the Remainder of the Period between Close of Prosecution Case and Beginning of Defence Case" /Dopuna Dodatka Zahtjevu Milivoja Petkovića za privremeno puštanje na slobodu tokom preostalog perioda između okončanja izvođenja dokaza tužilaštva i početka izvođenja dokaza odbrane/, 21. mart 2008. Tom prilikom je optuženi Petković istaknuo loše zdravstveno stanje svoje supruge i majke.

²⁴ Zahtjev, par. 18-26.

²⁵ Zahtjev, par. 18-26; Ljekarska potvrda za suprugu optuženog Petkovića od 18. marta 2008. priložena u dodatku Zahtjevu; Ljekarska potvrda za suprugu optuženog Petkovića od 2. juna 2008. priložena u dodatku Zahtjevu; Ljekarska potvrda za majku optuženog Petkovića od 16. maja 2008. priložena u dodatku Zahtjevu; Ljekarska potvrda za majku optuženog Petkovića od 1. juna 2008. priložena u dodatku Zahtjevu; Ljekarska potvrda za suprugu optuženog Petkovića od 2. juna 2008. priložena u dodatku Zahtjevu.

²⁶ Zahtjev, par. 22, 26.

²⁷ *Tužilac protiv Prlića i drugih*, predmet br. IT-04-74-AR65.6, Obrazloženje Odluke po hitnoj žalbi tužilaštva na Odluku po Zahtjevu optuženog Pušića za privremeno puštanje na slobodu, donesene 14. aprila 2008., predmet br. IT-04-74-AR65.6, 23. april 2008. (dalje u tekstu: Obrazloženje odluke u vezi s *Pušićem*).

Prijevod

postojanje "dovoljno uvjerljivih humanitarnih razloga" kako bi se opravdalo privremeno puštanje na slobodu ukoliko su ispunjeni uslovi propisani pravilom 65(B) Pravilnika.²⁸

11. Tužilaštvo se u Odgovoru protivi privremenom puštanju na slobodu optuženog Petkovića zbog toga što je, između ostalog, period koji se traži pretjeran i što nijedan razlog koji optuženi iznosi kako bi potkrijepio svoj zahtjev za privremeno puštanje na slobodu ne predstavlja humanitarni razlog koji bi taj zahtjev mogao opravdati.²⁹

12. Tužilaštvo smatra da razlozi koje je navela Petkovićeva odbrana ne dosežu nivo dovoljno uvjerljivih humanitarnih razloga.³⁰ Ono tvrdi da su ti razlozi slični onima koje je Petkovićeva odbrana navela u svom posljednjem zahtjevu za privremeno puštanje na slobodu, a odluku po tom zahtjevu je Žalbeno vijeće kasnije vratilo radi Vijeću radi obrazloženja.³¹ Osim toga, humanitarni razlozi koje je navela Petkovićeva odbrana ne razlikuju se suštinski od onih koji su navedeni u zahtjevu za privremeno puštanje na slobodu optuženog Petkovića od januara 2008., koji je, po mišljenju tužilaštva, Žalbeno vijeće odbilo zbog toga što nije opravdao privremeno puštanje na slobodu.³²

13. Drugo, u slučaju da Vijeće odobri Zahtjev, tužilaštvo traži da privremeno puštanje na slobodu ne prelazi sedam dana, što je period koji tužilaštvo smatra dovoljnim za posjetu članovima porodice (uključivši i putovanje),³³ kao i da bude pod strogim uslovima.³⁴ Konkretno, tužilaštvo traži 1) da Vijeće zabrani svaku prisutnost i putovanje optuženog u Bosnu i Hercegovinu, 2) da optuženom bude zabranjen svaki kontakt sa žrtvama, 3) da optuženom bude zabranjen razgovor o predmetu sa svima osim s njegovim braniocima i 4) da mu se zabrani komunikacija s medijima.³⁵

14. Na kraju, i dalje u slučaju da Vijeće odobri Zahtjev, tužilaštvo traži da se odgodi izvršenje te odluke dok se ne donese odluka po žalbi koju ono namjerava da uloži.³⁶

²⁸ Zahtjev, par. 16-17; Obrazloženje odluke u vezi s *Pušićem*, par. 14-15.

²⁹ Odgovor, par. 2, 32, 49.

³⁰ Odgovor, par. 32.

³¹ Odgovor, par. 31; Odluka u vezi s *Petkovićem*, par. 20.

³² Odgovor, par. 32; Odluka u predmetu *Prlić* od 11. marta 2008.

³³ Odgovor, par. 33, 50.

³⁴ Odgovor, par. 2, 47, 50.

³⁵ Odgovor, par. 47.

³⁶ Odgovor, par. 48.

Prijevod

V. DISKUSIJA

15. Kao uvodnu napomenu, Vijeće konstatuje da je Vlada Kraljevine Nizozemske, zemlje-domaćina, u skladu s pravilom 65(B) Pravilnika, dopisom od 3. jula 2008. obavijestila Vijeće da se ne protivi postupku eventualnog privremenog puštanja na slobodu.³⁷

16. Dopisom od 18. juna 2008. Vlada Republike Hrvatske je dostavila garancije da optuženi Petković, u slučaju da mu Vijeće odobri privremeno puštanje na slobodu, neće vršiti pritisak ili predstavljati prijetnju za žrtve, svjedoke ili bilo koju drugu osobu tokom privremenog boravka na slobodi, i da će se vratiti u Haag na dan koji odredi Vijeće.³⁸

17. Vijeće konstatuje da je optuženi Petković poštovao sve uslove i garancije određene prilikom njegovih prethodnih puštanja na slobodu na osnovu naloga i odluka Pretresnih vijeća od 30. jula 2004.,³⁹ 26. juna 2006.,⁴⁰ 8. decembra 2006.,⁴¹ 11. juna 2007.,⁴² 10. jula 2007.,⁴³ 29. novembra 2007.⁴⁴ i 22. aprila 2008.⁴⁵ Vijeće posebno naglašava da je optuženi Petković poštovao uslove određene prilikom prethodnog privremenog puštanja na slobodu do kojeg je došlo po okončanju izvođenja dokaza tužilaštva. Vijeće, osim toga, konstatuje da tužilaštvo ne osporava činjenicu da će optuženi Petković pristupiti Sudu po završetku privremenog boravka na slobodi.⁴⁶ Vijeće smatra da garancije za pristupanje kao protuteža riziku od bijega u formi u kojoj su optuženom Petkoviću određene prilikom njegovog prethodnog privremenog puštanja na slobodu⁴⁷ doista neutraliziraju svaki eventualni rizik od bijega. Što se tiče njegovog primjernog vladanja tokom prethodnih privremenih boravaka na slobodi, Vijeće je sigurno da će optuženi Petković, ukoliko bude oslobođen, pristupiti Sudu radi nastavka suđenja.

³⁷ Dopis Ministarstva vanjskih poslova Nizozemske od 3. jula 2008.

³⁸ Dopis Ministarstva pravosuđa Republike Hrvatske od 18. juna 2008., priložen u dodatku Zahtjevu.

³⁹ *Tužilac protiv Prlića i drugih*, predmet br. IT-04-74-PT, Nalog o privremenom puštanju na slobodu Milivoja Petkovića, 30. juli 2004.

⁴⁰ Odluka po zahtjevu za privremeno puštanje na slobodu optuženog Petkovića, 26. juni 2006.

⁴¹ Odluka po zahtjevu za privremeno puštanje na slobodu optuženog Petkovića, 8. decembar 2006.

⁴² Odluka po zahtjevu optuženog Petkovića za privremeno puštanje na slobodu, 11. juni 2007.

⁴³ Nalog o preinačenju odluke u vezi sa zahtjevom za privremeno puštanje na slobodu optuženog Petkovića, 10. juli 2007.

⁴⁴ Odluka po zahtjevu optuženog Petkovića za privremeno puštanje na slobodu, 29. novembar 2007.

⁴⁵ Dopunska odluka u vezi s Odlukom za privremeno puštanje na slobodu optuženog Petkovića, 22. april 2008.

⁴⁶ Odgovor.

⁴⁷ Dopunska odluka u vezi s Odlukom za privremeno puštanje na slobodu optuženog Petkovića, 22. april 2008.

Prijevod

18. Osim toga, zbog istih tih razloga Vijeće smatra da optuženi Petković, ukoliko bude pušten, neće predstavljati opasnost ni za jednu žrtvu, svjedoka ni bilo koju drugu osobu, što, uostalom, ne osporava ni tužilaštvo.⁴⁸

19. Međutim, imajući u vidu fazu postupka i okončanje izvođenja dokaza tužilaštva, Žalbeno vijeće je mišljenja da Vijeće uza sve to mora da odredi da li su humanitarni razlozi koje je predočila Petkovićeva odbrana dovoljno uvjerljivi da opravdaju privremeno puštanje na slobodu optuženog Petkovića.⁴⁹

20. Petkovićeva odbrana ističe da pravilo 65(B) ne iziskuje humanitarne razloge i u vezi s tim se poziva na stav Žalbenog vijeća iznijet u Obrazloženju odluke u vezi s *Pušićem*.⁵⁰ U isto vrijeme, Petkovićeva odbrana priznaje da je taj stav suprotan stavu Žalbenog vijeća u Odluci u vezi s *Petkovićem*.⁵¹ Osim toga, stav prihvaćen u Odluci u vezi s *Petkovićem* većina sudija Žalbenog vijeća je potvrdila u Odluci u vezi s *Prličem* od 25. aprila 2008.,⁵² kao i u Odluci u vezi sa *Stojićem* od 29. aprila 2008.⁵³ Shodno tome, i u skladu sa stavom većine sudija Žalbenog vijeća, Vijeće smatra da je neophodno razmotriti humanitarne razloge koje je predočila Petkovićeva odbrana kako bi ocijenilo da li su oni dovoljno uvjerljivi da opravdaju privremeno puštanje na slobodu optuženog Petkovića.⁵⁴

21. Tužilaštvo smatra da razlozi koje je navela Petkovićeva odbrana ne dosežu nivo dovoljno uvjerljivih humanitarnih razloga i tvrdi da su ti razlozi slični onima koje je Petkovićeva odbrana predočila u posljednjem zahtjevu za privremeno puštanje na slobodu, kao i u onom iz januara 2008., koje Žalbeno vijeće nije prihvatilo.⁵⁵ U vezi s tim, Vijeće podsjeća da je Žalbeno vijeće vratilo predmet Vijeću radi davanja obrazloženja, te da je optuženi Petković nakon toga privremeno pušten

⁴⁸ Odgovor. Ta opasnost se ne procjenjuje *in abstractio*, ona mora biti realna. Odluka u vezi s *Mićom Stanišićem*, par. 27.

⁴⁹ Odluka u vezi s *Petkovićem*, par. 17; Odluka u vezi s *Prličem* od 25. aprila 2008., par. 16.

⁵⁰ Zahtjev, par. 16-17; Obrazloženje odluke u vezi s *Pušićem*.

⁵¹ Zahtjev, par. 16; Odluka u vezi s *Petkovićem*, 17.

⁵² Odluka u vezi s *Prličem* od 25. aprila 2008., par. 16.

⁵³ *Tužilac protiv Prlića i drugih*, predmet br. IT-04-74-AR65.9, Odluka po "Žalbi tužioca na Odluku po drugom zahtjevu za privremeno puštanje na slobodu optuženog Stojića od 8. aprila 2008.", 29. april 2008. (dalje u tekstu: Odluka u vezi sa *Stojićem*), par. 19.

⁵⁴ Zahtjev, par. 21-26.

⁵⁵ Odgovor, par. 31, 32; Odluka u vezi s *Prličem* od 11. marta 2008.; Odluka u vezi s *Petkovićem*, par. 20.

Prijevod

na slobodu.⁵⁶ Osim toga, Vijeće podsjeća da ono ima obavezu da razmotri svaki zahtjev za privremeno puštanje na slobodu u svjetlu konkretne situacije optuženog⁵⁷ i da se to razmatranje vrši u trenutku donošenja odluke o privremenom puštanju na slobodu.⁵⁸ Shodno tome, ukoliko Vijeće smatra da su razlozi koje je optuženi naveo dovoljno uvjerljivi u svjetlu njegove aktualne situacije, oni mogu opravdati privremeno puštanje optuženog na slobodu.

22. Imajući u vidu ljekarske potvrde koje je dostavila Petkovićeva odbrana, Vijeće konstatuje da je zdravstveno stanje supruge i majke optuženog Petkovića veoma ozbiljno. Vijeće je izvršilo detaljnu procjenu, navedenu u povjerljivom dodatku priloženom uz ovu Odluku, te smatra da bi prisustvo optuženog Petkovića uz suprugu i majku tokom jednog kratkog razdoblja moglo da im bude od pomoći u bolesti. Vijeće stoga smatra da su humanitarni razlozi koje je iznijela Petkovićeva odbrana dovoljno uvjerljivi da opravdaju privremeno puštanje na slobodu optuženog Petkovića.

23. Vijeće podsjeća da za ocjenu da li su ispunjeni uslovi propisani pravilom 65(B) Pravilnika mora uzeti u obzir sve relevantne faktore koje bi svako pretresno vijeće razumno uzelo u obzir prilikom donošenja svoje odluke.⁵⁹ Vijeće u ovom predmetu takođe treba da uzme u obzir činjenicu da se optuženi Petković dobrovoljno predao Međunarodnom sudu, te njegovo primjerno vladanje prije i tokom postupka, čak i po okončanju izvođenja dokaza tužilaštva. Osim toga, Vijeće će prekinuti pretres tokom ljetne pauze u radu Suda. Stoga tokom tog perioda neće biti sudskih aktivnosti koje bi zahtijevale prisutnost optuženog Petkovića.

24. Osim toga, Vijeće podsjeća da, u skladu s praksom Žalbenog vijeća, stvarna ili moguća pretjerana dužina pretpretresnog pritvora predstavlja dodatni diskrecioni element koji se može uzeti u obzir prilikom donošenja odluke o privremenom puštanju na slobodu, ako su ispunjeni svi ostali uslovi predviđeni pravilom 65(B) Pravilnika.⁶⁰ U tom smislu, Vijeće upućuje na izvještaj koji je

⁵⁶ Odluka u vezi s *Prličem* od 11. marta 2008.; Odluka po zahtjevu optuženog Petkovića za privremeno puštanje na slobodu, 30. mart 2008.; Dopunska odluka u vezi s Odlukom za privremeno puštanje na slobodu optuženog Petkovića, 22. april 2008.

⁵⁷ Odluka u vezi s *Tarčulovskim*, par. 7; Odluka u vezi s *Jovicom Stanišićem*, par. 35; Odluka u vezi s *Petkovićem*, par. 8; Odluka u vezi s *Prličem* od 25. aprila 2008., par. 10; Odluka u vezi s *Mićom Stanišićem*, par. 8.

⁵⁸ Odluka u vezi s *Jovicom Stanišićem*, par. 35; Odluka u vezi s *Petkovićem*, par. 8; Odluka u vezi s *Prličem* od 25. aprila 2008., par. 10; Odluka u vezi s *Mićom Stanišićem*, par. 8.

⁵⁹ Odluka u vezi s *Mićom Stanišićem*, par. 8; Odluka u vezi s *Jovicom Stanišićem*, par. 35; Odluka u vezi s *Petkovićem*, par. 8; Odluka u vezi s *Prličem* od 25. aprila 2008., par. 10.

⁶⁰ *Tužilac protiv Haradinaja i drugih*, predmet br. IT-04-84-AR65.2, Odluka po Interlokutornoj žalbi Lahija Brahimaja na Odluku Pretresnog vijeća da odbije njegovo privremeno puštanje na slobodu, 9. mart 2006., par. 23; *Tužilac protiv Dragomira Miloševića*, predmet br. IT-98-29/1-PT, Odluka po trećem zahtjevu za privremeno puštanje na slobodu, 16. august 2006., str. 3. Treba konstatovati da je Žalbeno vijeće potvrdilo tu odluku. *Tužilac*

Prijevod

sekretar Međunarodnog suda 10. juna 2008. prezentirao na diplomatskom seminaru u organizaciji Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Izvještaj sekretara), u kojem je dao prikaz Pritvorske jedinice Ujedinjenih nacija (dalje u tekstu: Pritvorska jedinica) i opreme koja optuženima stoji na raspolaganju.⁶¹ Vijeće ističe da je sekretar u svom izvještaju posebno govorio o "specifičnoj situaciji pritvorenih u Pritvorskoj jedinici" i da je konstatovao sljedeće:

"Iako Pritvorska jedinica predstavlja centar za privremeni pritvor, prosječno trajanje pritvora u velikoj mjeri nadilazi trajanje pritvora u nacionalnim zatvorima, a možda je čak približno trajanju u velikom broju kazionica [*"penitentiary institutions"*]. To nužno ostavlja reperkusije na mentalno zdravlje pritvorenika koji očekuju suđenje ili koji treba da se suoče sa složenim i dugim prvostepenim ili drugostepenim postupcima, što dovodi do trajnog stresa. A poznato je da stres loše utječe na zdravstveno stanje."⁶²

Sekretar je takođe govorio o posljedicama koje dugotrajan pritvor i pretres imaju na zdravlje pritvorenika:

"Osim toga, dugotrajan pritvor prije i za vrijeme postupka, stres na pretresu i odvojenost pritvorenika od porodica predstavljaju elemente koji utiču na pogoršanje njihovog općeg zdravstvenog stanja, kako fizičkog, tako i mentalnog."⁶³

Što se tiče odvojenosti pritvorenika od porodice, sekretar je izrazio uvjerenje da:

"Odvojenost pritvorenika od porodica i manjak podrške koji iz toga proizlazi, kao i nepoznato okruženje u kojemu se nalaze neminovno utiču na njihovo zdravstveno stanje."⁶⁴

Sekretar je svoj izvještaj završio sljedećim zaključkom:

"Uprkos mjerama preduzetim u Pritvorskoj jedinici, imaju li se u vidu karakteristike optuženih u pritvoru (relativno visoka dob, osobne teškoće i teški zdravstveni problemi), rizik od pojave problema koji bi mogao ugroziti život pritvorenika je relativno visok. Ne bih želio da stvaram paniku, ali namjera mi je bila da vam realno prikažem situaciju i da s vama podijelim našu zabrinutost u vezi s navedenim pitanjem."⁶⁵

protiv Dragomira Miloševića, predmet br. IT-98-29/1-AR65.1, Odluka po Žalbi na odluku kojom se odbija privremeno puštanje na slobodu, 17. oktobar 2006., par. 8-9.

⁶¹ Obraćanje g. Hansa Holthuisa, sekretara, Diplomatski seminar u organizaciji MKSJ, Haag, 10. juni 2008.

⁶² Izvještaj sekretara, str. 3-4.

⁶³ Izvještaj sekretara, str. 7.

⁶⁴ Izvještaj sekretara, str. 3.

⁶⁵ Izvještaj sekretara, str. 8.

Prijevod

25. Vijeće konstatuje da je ovaj predmet izuzetno dug, i to zbog svog opsega, složenosti i velikog broja optuženih. Osim nekoliko kratkotrajnih perioda privremenog boravka na slobodi, optuženi Petković se nalazi u Pritvorskoj jedinici od početka postupka, odnosno od 25. aprila 2006.,⁶⁶ dakle više od dvije godine. Vijeće osim toga konstatuje da se postupak neće okončati prije 2010. godine. Međutim, Međunarodni sud je odgovoran za zdravlje optuženih koji su u njegovoj nadležnosti i pod njegovim nadzorom. S obzirom na to da je Vijeću stalo do zdravstvenog stanja optuženih, ono smatra da mogućnost da optuženi Petković snosi ozbiljne posljedice dugotrajnog pritvora u Pritvorskoj jedinici, koje su opisane u Izvještaju sekretara, predstavlja dodatni faktor koji treba uzeti u obzir pri donošenju odluke na osnovu pravila 65(B) Pravilnika. Vijeće smatra da će izvjesni period izvan Pritvorske jedinice i u porodičnom okruženju tokom pauze u radu Suda omogućiti optuženom Petkoviću da prikupi snagu. Ono se nada da će na taj način spriječiti eventualno pogoršanje fizičkog i mentalnog stanja optuženog koje je opisano u Izvještaju sekretara.

26. Vijeće zatim podsjeća da prema jurisprudenciji Žalbenog vijeća trajanje privremenog boravka na slobodi u kasnijoj fazi postupka, a posebno po okončanju izvođenja dokaza tužilaštva, mora biti srazmjerno okolnostima i humanitarnim razlozima koji su dovoljno uvjerljivi da opravdaju privremeno puštanje na slobodu.⁶⁷ Osim toga, Vijeće podsjeća da faktori koje treba da uzme u obzir utiču ne samo na odluku da odobri ili ne odobri privremeno puštanje na slobodu, nego i na njegovo eventualno trajanje. Vijeće stoga mora, između ostalog, pronaći pravu ravnotežu između prirode i težine okolnosti koje opravdavaju odobravanje privremenog puštanja na slobodu zbog humanitarnih razloga i trajanja istog.⁶⁸

27. U ovom predmetu, optuženi Petković traži da bude privremeno pušten na slobodu koliko god to Vijeće smatra prikladnim.⁶⁹ Vijeće smatra da mora da ograniči period privremenog puštanja na slobodu na period koji neće biti duži od vremena koje je optuženom Petkoviću neophodno da posjeti svoje oboljele bližnje i da prikupi snagu, što uključuje i vrijeme potrebno za putovanje u

⁶⁶ *Tužilac protiv Prlića i drugih*, predmet br. IT-04-74-PT, Nalog o privremenom puštanju na slobodu Milivoja Petkovića, 30. juli 2004.; Odluka po zahtjevu za privremeno puštanje na slobodu optuženog Petkovića, 26. juni 2006.; Odluka po zahtjevu za privremeno puštanje na slobodu optuženog Petkovića, 8. decembar 2006.; Odluka po zahtjevu optuženog Petkovića za privremeno puštanje na slobodu, 11. juni 2007.; Nalog o preinačenju odluke u vezi sa zahtjevom za privremeno puštanje na slobodu optuženog Petkovića, 10. juli 2008.; Odluka po zahtjevu optuženog Petkovića za privremeno puštanje na slobodu, 29. novembar 2007.; Dopunska odluka u vezi s Odlukom za privremeno puštanje na slobodu optuženog Petkovića, 22. april 2008.

⁶⁷ Odluka u vezi s *Petkovićem*, par. 17; Odluka u vezi s *Prličem* od 25. aprila 2008., par. 16.

⁶⁸ Odluka u vezi s *Petkovićem*, par. 17; Odluka u vezi s *Prličem* od 25. aprila 2008., par. 18.

⁶⁹ Zahtjev, par. 1, 32.

Prijevod

odlasku i u povratku. Stoga Vijeće smatra da je privremeni boravak na slobodi koji ne prelazi 14 dana srazmjeran težini bolesti majke i supruge optuženog Petkovića i potrebi da se optuženom Petkoviću omogući da se odmori nakon dvije godine pritvora.

V. ZAKLJUČAK

28. Zbog tih razloga i u svjetlu Izvještaja sekretara, Vijeće je uvjeren da je optuženi Petković naveo dovoljno uvjerljive humanitarne razloge, te smatra da je privremeno puštanje na slobodu koje ne prelazi 14 dana (uključujući i putovanje) srazmjerno težini bolesti oca i brata optuženog Petkovića, kao i potrebi da se samom optuženom očuva zdravlje i da se spriječe posljedice trajanja pritvora na njegovo zdravstveno stanje. Stoga Vijeće primjenjujući svoja diskreciona ovlaštenja odlučuje da odobri privremeno puštanje na slobodu optuženog Petkovića.

29. Imajući u vidu okolnosti u ovom predmetu i fazu u kojoj se postupak nalazi, Vijeće odlučuje optuženom Petkoviću odrediti sljedeće garancije: optuženi Petković mora ostati u granicama koje odredi Vijeće⁷⁰ i svakodnevno se javljati policijskim vlastima. Vijeće osim toga odlučuje da hrvatskim vlastima naloži da 24 sata dnevno nadziru optuženog Petkovića tokom njegovog boravka i da svaka tri dana dostavljaju izvještaj o situaciji.

30. S obzirom na to, optuženi Petković biće privremeno pušten na slobodu tokom perioda i u skladu s uslovima navedenim u povjerljivom dodatku priloženom uz ovu Odluku.

31. Međutim, Vijeće odlučuje da odgodi izvršenje svoje odluke da optuženog Petkovića pusti na slobodu dok se ne donese odluka po žalbi koju namjerava da uloži tužilaštvo.⁷¹

⁷⁰ Vidi s tim u vezi povjerljivi dodatak priložen uz ovu Odluku.

⁷¹ Odgovor, par. 48.

*Prijevod***VI. DISPOZITIV**

32. **ZBOG TIH RAZLOGA**, Vijeće,

NA OSNOVU pravila 65(B) Pravilnika,

ODOBRAVA Zahtjev,

NALAŽE privremeno puštanje na slobodu optuženog Petkovića tokom perioda i u skladu s uslovima navedenim u povjerljivom dodatku priloženom uz ovu Odluku,

I

NALAŽE da se odgodi izvršenje ove odluke dok Žalbena vijeće ne donese odluku po žalbi koju namjerava da uloži tužilaštvo.

Sastavljeno na engleskom i na francuskom jeziku, pri čemu je francuska verzija mjerodavna.

/potpis na originalu/

Jean-Claude Antonetti,
predsjedavajući Vijeća

Dana 17. jula 2008.

U Haagu (Nizozemska)

[pečat Međunarodnog suda]